

УДК 368.1 (477)

Бабенко-Левада В.Г.

канд.економ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Ринок страхування України продовжує працювати, але з певними складнощами. Більшість страховиків організували свою роботу, здійснивши евакуацію співробітників у безпечніші регіони, забезпечивши віддалену роботу персоналу, збереження технічних засобів та баз даних.

Про це свідчать результати опитування страховиків, проведеного Національним банком України у березні 2022 року. Водночас страхові компанії зіткнулися з серйозними викликами.

В опитуванні НБУ взяли участь 119 страховиків з 145 зареєстрованих на 1 квітня 2022 року в Україні. Це 82% від загальної кількості страховиків, на які припадає 91% страхових премій зі страхування non-life та 100% страхових резервів зі страхування життя.

Ринок страхування України продовжує працювати. Більшість страховиків організували свою роботу, здійснивши евакуацію співробітників у безпечніші регіони, забезпечивши віддалену роботу персоналу, збереження технічних засобів та баз даних.

Про це свідчать результати опитування страховиків, проведеного Національним банком України у березні 2022 року. Водночас страхові компанії зіткнулися з серйозними викликами.

В опитуванні НБУ взяли участь 119 страховиків з 145 зареєстрованих на 1 квітня 2022 року в Україні. Це 82% від загальної кількості страховиків, на які припадає 91% страхових премій зі страхування non-life та 100% страхових резервів зі страхування життя.

На страховому ринку сьогодні працюють 13 страховиків зі страхування життя. Усі вони проводять діяльність, обслуговують клієнтів та здійснюють страхові виплати.

Водночас компанії повідомляють про значне зниження надходжень страхових платежів, фіксуються обмеження в діяльності компаній, пов'язані зі складнощами організації зв'язку та роботи персоналу, ускладненим доступом до офісів та оригіналів документів.

За період воєнного стану зруйновані сотні будинків, пошкоджені або знищені сотні авто, багато з яких були застраховані. Але страхові компанії працюють, виходячи із певного плану фінансових надходжень і фінансових витрат. Страховий випадок є несподіванкою лише для конкретної людини. Для страхової компанії — це статистика. Вона дозволяє прогнозувати, яка кількість авто може потрапити в ДТП чи буде викрадена, розрахувати середню вартість збитків. Виходячи з цієї статистики, компанія планує свої витрати та встановлює ціни на страхування, з яких і формує резерви на виплати.

За час військового стану, близько 80% страхових компаній відмічають, що обсяг фінансових надходжень скоротився на понад 50%. Причому більшість цих компаній практично не отримують зараз платежі.

Про що це свідчить? У компаній є резерви, які вони сформували з попередніх платежів. Ці резерви повинні бути у певних видах активів - банківські депозити, ОВДП, нерухомість тощо. Компанії не можуть швидко перетворити ці активи у гроші.

При цьому страхові випадки постійно трапляються. І зараз це стається навіть частіше, ніж раніше. Наприклад, ДТП через те, що люди виїжджають із зони бойових дій, не сплять, хвилюються, стоять у заторах.

Традиційні види страхування не покривають збитків, завданих під час воєнних дій. Це стандартний виняток у звичайних договорах страхування майна.

Тому власники застрахованих авто та будинків, які були знищені чи пошкоджені внаслідок військового стану, не отримають страхове відшкодування. А ось виплату за звичайну ДТП – так. При цьому у нас лише 8% автомобілів в країні мали поліс комплексного страхування каско, тож

виплати отримуватимуть майже тільки постраждалі у ДТП за обов'язковим страхуванням автоцівільної відповідальності.

Навіть якщо автомобіль має поліс каско, отримати компенсацію за пошкодження, пов'язані з воєнними діями неможливо.

Є окремий вид страхування від воєнних ризиків. Воно доволі дороге і такі договори дуже рідко укладають для нерухомості та автотранспорту.

Зазвичай, такі страхові покриття купують для літаків, морських суден, вантажів, які можуть проходити через зони з високими ризиками.

Останніми роками люди перестали страхуватися від воєнних ризиків. Тому в Україні такого страхування нерухомості практично не було. Те, що зараз відбувається у містах і селах — це все не страхові випадки по звичайних полісах від пожеж, стихійних лих чи залиттю водою сусідами.

Мости, дороги, трубопроводи та інша державна інфраструктура майже ніколи не страхувалась в Україні, хоча така практика є в інших країнах. На сьогодні, ризики мінімізувати не можливо, так як військовий стан подовжено.